

استان: آذربایجان شرقی	ناحیه: سه تبریز	مدرسه: غیر دولتی قدسیان	گروه درسی: علوم اجتماعی-کتاب جامعه‌شناسی دهم	
موضوع درس: کنش های ما (درس اول)	مسئول: خانم خدیجه میرزا بی	مدرس/مدرسان: نسرین انصاری اوزی - پری عباس نژاد		
اعضای گروه: پری عباس نژاد - نسرین انصاری اوزی	اظهارن: طاهره صابری	خط زمان اجرا: ۱۲ / ۹ / ۱۴۰۰		

«گزارش فرآیند درس پژوهی»

عنوان:

کنش های ما (آنچه انجام می دهیم)

درس اول کتاب جامعه‌شناسی دهم

پژوهشگر:

نسرين انصاري اوزي

دیبرستان غیردولتی قدسیان

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

تقدیم به

تمامی معلمانی که پرورش روح معنوی دانش آموزان را محترمین و نظیفه خود می دانند.

تقدیر و تشکر

به پاس قدردانی از مدیریت محترم دیبرستان غیردولتی قدسیان سرکار خانم خدیجه میرزاوی که با تلاش خالصانه و بی دریغشان در مسیر رشد و تعالی فرزندان عزیز سرزمین پر افتخارمان ایران تلاش می کنند. همچنین بر خود لازم می دانم از سرکار خانم وجیهه انصاری، سرگروه گروه جامعه شناسی ناحیه سه استان آذربایجان شرقی که با دلسوزی، تلاش و کوشش حضر تعالی در انتقال معلومات و تجربیات ارزشمند در کنار برقراری رابطه صمیمی و دوستانه و ایجاد فضای دلنشیں برای کسب علم و دانش حقیقتاً قابل ستایش است. برخود لازم می دانم در کسوت شاگردی از خدمات ارزشمند شما استاد گرانقدر تقدیر و تشکر نمایم. از همکاران گرانقدر و فرهیخته ام سرکار خانم پری عباس نژاد و سرکار خانم طاهره صابری که اقیانوس دل هاشان آکنده از عشق به فرزندان معصوم این مرز و بوم است و اینجانب را در اجرای این پژوهه نهایت همراهی نمودند کمال تقدیر و تشکر را دارم.

همچنین از یکایک دانش آموزان عزیزم که با حضوری همیشه فعال و با روحیه ای مضاعف در کلاس حاضر می شوند و این روحیه پویا در جریان و فضای آموزشی کلاس به یادگیری بهتر و مؤثرتر نقش بی بدیلی را ایفا می کند تقدیر و تشکر می نمایم.

چکیده

در نظام آموزشی نوین، اتکا به روش‌های نوین آموزش و یاددهی از اولویت‌های ضروری و قابل توجه می‌باشد. درس پژوهشی به عنوان یکی از روش‌های نوین آموزش در نظام آموزشی نوین مورد توجه قرار گرفته است. نقش معلم و فراغیر و استفاده از ابزارهای نوین آموزشی شامل فیلم‌ها – اسلامیدهای تصویری به عنوان عناصر آموزشی بیش از پیش حائز اهمیت می‌باشد، زیرا باعث تسريع فرایند یادگیری در فراغیر می‌گردد. در این نظام آموزشی پیشترفته، معلم به عنوان معلم، طراح برنامه‌ی درسی، تصمیم‌گیرنده، پژوهشگر، نویسنده (دبیر)، یادگیرنده، هنرمند و بسطدهنده‌ی عدالت آموزشی، مسئولیت زیادی در برابر جامعه، مدرسه و کلاس درس دارد. بنابراین لازم است معلم در بسیاری از زمینه‌های تازه مهارت پیدا کند. از جمله در توسعه‌ی برنامه‌های درسی، تغییر در روش‌های ارزشیابی، بهبود فرایند آموزش و یادگیری، تصمیم‌گیری مشارکتی برای بهبود مدرسه و مشارکت در خودگردانی مدرسه.

درس پژوهشی می‌تواند تأثیرات مثبت خود را در فرایند بهتر آموزش و یادگیری در طولانی مدت بر فراغیر داشته باشد. در درس پژوهشی حاضر ضمن تعیین نقش اعضا گروه درس پژوهش با رضایت کامل همکاران جهت ایفای نقش و فیلمبرداری به شرح زیر انتخاب شدند. ابتدا با همکاری گروه طرح درس یکم تنظیم گردید. وسایل کمک آموزشی با همکاری مدرسه تهیه گردید و تاریخ روز و زمان برگزاری کلاس تعیین گردید و تدریس اول مطابق با طرح درس توسط معلم و معلم ناظر ارائه گردید.

بعد ازینکه تدریس اولیه توسط معلم، تدریس شد. معلم ناظر حاضر در کلاس تدریس انجام گرفته و اشکالات را مورد نقد و بررسی و ارزیابی قرار دادیم و اشکالات و نکات مهم تدریس مشخص شد و مورد بازبینی قرار گرفت. سپس با همکاری معلم ناظر مثال‌ها و نکات مهم برای تکمیل فرایند تدریس و یادگیری ارائه شد و در طرح درس ثانویه نگاشته شد که برای تحقق نتایج بهتر آموزش و یادگیری بسیار مفید واقع شد. که نتیجه حاصل را می‌توانستیم در نحوه پاسخگویی دانشآموزان و ارزشیابی پایانی دانشآموزان مشاهده نماییم.

فهرست مطالب

فصل اول: بیان مسئله و تعیین اهداف
۱ مقدمه
۱ بیان مسئله
۳ تفاوت رفتار با عمل (کنش)
۳ کنش اجتماعی
۶ بیان اهمیت و ضرورت مسئله
۷ پیشینه‌ی پژوهش
۹ تعیین اهداف پژوهش
۹ هدف کلی:
۹ اهداف جزئی:
۹ سؤالات پژوهش
فصل دوم: طراحی درس
۱۰ الف: قبل از تدریس
۱۰ رئوس مطالب
۱۲ مواد و رسانه‌های آموزشی
۱۲ پیش‌بینی رفتار ورودی
۱۲ ایجاد ارتباط اولیه
۱۲ گروه‌بندی، مدل و ساختار کلاسی
۱۲ روش ایجاد و تداوم انگیزه
۱۲ ارزشیابی آغازین
۱۳ روش‌های تدریس
۱۳ ب: فعالیت‌های مرحله حین تدریس
۱۴ ارائه درس جدید
۱۸ فعالیت‌های خلاقانه دانش‌آموزان
۱۹ ارزشیابی
۱۹ جمع‌بندی و ساخت دانش جدید
۱۹ تعیین تکالیف و اقدامات بعدی
۱۹ معرفی منابع
۲۰ جدول زمانی اجرای درس‌پژوهی
۲۱ فصل سوم: اجرا (تدریس و مشاهده)
۲۱ آماده‌سازی (موقعیت، کلاس، نیروی انسانی و رسانه‌های آموزشی)

۲۱.....	شرح مختصر فرآیند تدریس (مبتنی بر طرح درس از قبیل روش‌ها، تعاملات، ارزشیابی و ...)
۲۱.....	شرح مختصری از تعداد، وضعیت استقرار و نحوه عملکرد مشاهده‌گران
۲۲.....	عملکرد فیلم‌بردار
۲۲.....	نحوه جمع‌آوری داده‌ها از طریق ثبت وقایع، پرسشنامه، ارزشیابی آموزشی، مصاحبه با دانش‌آموزان و صاحب نظران در پایان تدریس
۲۲.....	ارزشیابی فرآیند تدریس
۲۲.....	ارزیابی میزان تحقق اهداف آموزشی و تأثیر طرح درس اجرا شده
۲۳.....	فصل چهارم: بازآندیشی و باز طراحی
۲۳.....	تقد طرح درس اول
۲۳.....	تحلیل و تفسیر داده‌ها براساس مستندات
۲۳.....	نقاط قوت تدریس
۲۴.....	نقاط ضعف
۲۴.....	میزان دستیابی به اهداف در تدریس اول
۲۴.....	یافته‌های جدید
۲۴.....	اصلاحات طرح درس قبلی
۲۴.....	نظر نهایی گروه
۲۵.....	فصل پنجم: اجرای مجدد تدریس
۲۵.....	آماده‌سازی (موقعیت، کلاس، نیروی انسانی و رسانه‌های آموزشی) کلاس
۲۵.....	دیگر بر اساس طرح درس اصلاح شده یا باز طراحی شده
۲۶.....	شرح مختصری از تعداد، وضعیت استقرار و نحوه عملکرد مشاهده‌گران و تغییرات اعمال شده
۲۶.....	عملکرد فیلم‌بردار
۲۶.....	نحوه جمع‌آوری داده‌ها از طریق ثبت وقایع، مصاحبه با دانش‌آموزان و صاحب نظران در پایان تدریس
۲۶.....	ارزشیابی مجدد تدریس
۲۶.....	ارزیابی کوتاه فرآیند تدریس و طرح درس دوم
۲۶.....	تقد و تحلیل و تفسیر داده‌ها براساس مستندات جدید
۲۷.....	نقاط قوت تدریس
۲۷.....	نقاط ضعف
۲۷.....	میزان دستیابی به اهداف در تدریس دوم
۲۷.....	پاسخ سوال پژوهش
۲۷.....	یافته‌های جدید و قابل انتشار
۲۸.....	تصمیم برای توقف یا ادامه این چرخه یا شروع چرخه دیگر با موضوعی دیگر
۲۸.....	جمع‌بندی کارایی طرح‌های بکار گرفته شده

۲۹	فصل ششم: نتایج و یافته‌ها
۲۹	بررسی داده‌های حاصل از اجرای طرح درس اول و دوم
۲۹	شرح مختصر نتایج و یافته‌ها
۳۰	بیان محدودیت‌ها
۳۰	بیان پیشنهادات پژوهشی
۳۱	تعامل با والدین دانش‌آموزان
۳۲	منابع
۳۳	پیوست‌ها
۳۳	جدول ۱: نمونه برگ ناظر بر فعالیت دانش‌آموزان در اجرای تدریس یک
۳۴	جدول ۲: نمونه برگ ناظر بر فعالیت معلم در اجرای تدریس یک
۳۵	جدول ۳: نمونه برگ ناظر بر فعالیت دانش‌آموزان در اجرای تدریس دو
۳۶	جدول ۴: نمونه برگ ناظر بر فعالیت معلم در اجرای تدریس دو
۳۷	جدول ۵: نمونه برگ خودارزیابی اعضای گروه درس پژوهی
۳۸	صورت جلسه اول و دوم